

**MINNEORD VED GRAVFERD FOR +STEIN EIRIK FOSS –
JOHANNESKIRKEN 18.03.2003 KL.13.00**

Vi er samlet her ved båren til presten +Stein Eirik Foss. – Her i Johanneskirken hadde han de siste 30 årene sin trofaste tjeneste, - de siste 20 årene som sokneprest. Han ble ordinert til tjenesten med Ord og sakrament - 7.september i 1960 og fikk altså over 42 år i prestatjenesten - 35 av dem i Bjørgvin bispedømme. Han var 5 år hjelpeprest i Domkirken før han kom til Johanneskirken.

Stein Eirik ønsket så sterkt å stå "løpet ut" og holde sin avskjedsgudstjeneste ved oppnådd aldersgrense 70 år. Til sommeren - 18.juli ville han rundet den milepælen. Det ble ikke slik. Herren "dimitterte" sin tjener natt til tirsdag 11.mars. "Nunc dimittis" er de latinske begynnelsesordene i Simeons lovsang. "Nå lar du din tjener fare herfra i fred" – nå "dimmitterer du din tjener". Simon hadde sett Herrens frelse og kunne fare herfra med fred. En av brødrene i Pro Ecclesia fikk be tidebønnens aftenbønn - med "Simons lovsang" for Stein Eirik – få timer før han sovnet fredfullt inn.

Et begivenhetsrikt liv som prest i Den norske Kirke er ført til ende og vi er på sett og vis samlet til en "avskjedsgudstjeneste" – i takknemmelighetens tegn.

Alle vi som er samlet her har på en eller annen måte noe å takke Stein Erik Foss for. Mange har mye å takke ham for! Det er derfor vi er her. For å hedre hans minne og takke Gud for hans signerike tjeneste – og for å komme til rette med det tomrommet han etterlater seg. Vi er mange og alle har sin historie. Det å bli gitt oppgaven å si fram minneord i denne ruvende kirkemannens begravelse - kjennes uoverkommelig stort. Det er noe monumentalt ved Stein Eiriks liv og tjeneste. Det er mange streker som skal tegnes i et portrett og mange fargerike blomster som kan flettes inn i hans minnekrans. Alle er vi brokker i - og har berøringspunkter med denne kulturpersonlighetens livshistorie. Det undret meg under hans lange sykdomsperiode siden september i fjor - at det stadig var nye ansikter å se ved hans sykeseng. Folk ikke jeg kjente. Stein Eirik tilhørte ikke bare ett miljø eller en forening. Han hadde en forholdsvis liten – men inderlig kjær, nær familie, men en desto større kontaktflate, bekjentskapskrets og vennekrets. Fra de lærde, intellektuelle med vitenskapelige titler og grader til gatas utslåtte og forkomne. De fleste befinner seg antakelig sånn midt i mellom – men Stein Eirik gjorde uansett ikke forskjell på folk. Til tider kunne vi ha inntrykk av at han drev sitt eget lille sosialkontor på Møhlenpris, der han gav en håndrekning og delte ut mat – samtidig som han kjempet iherdig for å bedre hjelpetilbudet for dem som var fanget av rusgiftene. Ung eller gammel – han hadde en utrolig evne til kontakt og finne samtaletema. Det fortelles om en konfirmant som ringte på døra med spørsmålet: Bli du med på kino? Kontakt med de unge - noen vil si – mot alle odds. Andre vil si – real, ærlig og ekte. Med en underfundig humor og kostelig replikk – og glimt i øyet. Han skapte et møte mellom mennesker der han formidlet trygghet og fasthet – med en åpen og lyttende holdning. Han var genuint interessert i mennesker. Vi ble sett! Og i enslig stand kunne han helt og fullt vie seg til tjenesten og se menigheten som sin "storfamilie". Han var som en far - en "pater" i luthersk støpning. En god representant for det sølibatære liv! Et åpent, gjestfritt hjem – der kanskje ryddigheten på kjøkkenet ikke var helt på topp. Men mat kom på bordet, samtalen bølget att og fram og latteren satt løst. Hvem blir husket for de skinnende blanke kjøkkenbenker? Mange er de som i kortere eller lengre tid har bodd på hybel hos Stein Eirik. Til femtiårsdagen ville hans hybelfolk hylle sin husvert med et festskrift – og på "tabula gratulatoria" sto 35 navn – bare de som hadde bodd mer enn et halvt år fikk være med! For mange var det en periode for avklaring av vanskelige veivalg. Bedre samtalepartner og veileder enn Stein Eirik er det vanskelig å tenke seg. Det vet også alle som har søkt hans sjelesorg og latt ham ta imot

vårt skriftemål. Tydelig og fast – mild og raus. Som Herren - så også hans tjener, i bevisstheten om at det var i hans sted og på hans oppdrag han hadde fått nøklene til å løse og binde. Like til han ble syk sto Stein Eirik på Kirkens SOS sin liste – og meldte seg gjerne fast til å sitte vakt i jula.

Stein Eiriks visjon om en fornyelse av kirken - handlet om et sakramentalt og liturgisk liv – med ringvirkninger i vår hverdag. Han forrettet den hellige Messe ved alteret og utla og aktualiserte Guds Ord i dyptpløyende og grundige prekener. Men også diakoniens handlinger taler. Lære og liv! Hans engasjement spendte vidt . Han besøkte meg i Tyssedal da jeg var ung og fersk kapellan og gikk i tog med arbeidsledige i kamp for arbeidsplassene. Stein Eirik engasjerte seg politisk gjennom Venstre og har sittet i mange utvalg og komiteer. Han kjempet for bussrutene til Møhlenpris og for kjøpmannen på hjørnet og var medlem i Vestmannalaget for å ta vare på det nynorske språket – han som selv brukte finslepent riksmål.

For mange av oss ble Stein Eirik Foss et pastoralt forbilde. Med sterk kallsbevissthet. Hengiven. Med usvikelig troskap mot det Ordet vi er satt til å tradere videre – også det som ikke er politisk korrekt. Med en glad og frimodig bekjennelse til Kirkens Herre. Evnen til ikke å la seg overmanne av motløshet og tungsinn. Evnen til å se det store i det små. Tenke og handle lokalt – og se det inn i en stor global sammenheng, enten det gjaldt miljø- og ressursforvaltning – eller i kirkesynet. Lokalmenigheten – og den verdensvide kirken. Få om noen menighetsprester i vår kirke hadde bedre innsikt i økumenikken enn soknepresten i Johannes. En vitenskapelig grad med tilhørende bok ble til midt i en krevende tjeneste som menighetsprest. Selvsagt deltaker i bønneuken for kristen enhet. Studier og studiereiser - og pilegrimsreiser med venner gav fornyede impulser til arbeidet for Kirkens enhet - og fremme av den sanne katolisitet som også den lutherske læretradisjonen ser seg som en del av. Stein Eirik var en brobygger – en pontifex – til andre kirkesamfunn, men også innad i det norske kirkelandskapet. Han kunne åpne evangelisk aksjon i Johanneskirken og være raus med respekt overfor de lavkirkelige strømninger. Han gjorde Augustins sine ord til sine: ”I de små ting frihet. I de store ting enighet. I alle ting kjærlighet.” Han var et aktivt medlem med styreverv både i Kirkelig Fornyelse og i For Bibel og Bekjennelse (FBB). På Granstevnet som har vært arrangert i 37 år er det kanskje en gang eller to han har meldt avbud. Han var ”the grand old man” – en åndelig veileder. Flere retreat har han ledet. Han var en trofast støtte for dem som i en bekjennelsessituasjon – kunne komme i konflikt med vår egen kirkeledelse. Han var med i opprettelsen av Kontaktnett for Kirkelig Samhold og senere Samråd på Kirkens Grunn (SKG). Med Stein Eiriks bortgang er den norske Bekjennelsesbevegelsen blitt fattigere. For mange som satte Stein Eirik høyt – har likevel veivalgene gått i forskjellig retning. For Stein Eirik selv var det vanskelig å tenke seg en framtid i noen annen kirke enn den som han ble døpt inn i 17. september 1933 – som gav ham et hjem og et trosfellesskap - og som kalte ham til den hellige tjeneste. I Den norske kirke viet han sine krefter og sitt liv. Tilbakeslag og motsigelse til tross – og med forståelse for dem som valgte annerledes – her ville han be og arbeide for Kirkens fornyelse i pakt med apostolisk tro og overlevering! ”Kirkens fremtid er i Guds hånd. Det har sett mørkt ut før. Vår oppgave er å være tro! Å så og plante og vanne. Og overlate veksten til Gud.”

Det må ha gjort godt for Stein Eirik å se at så mange husket ham på sykeleiet. Han fikk godt stell og omsorg fra de ansatte både på Haraldsplass Diakonale sykehus og på Domkirkehjemmet - og mange så innom eller skrev brev. Mange har visket ham gode ord i øret. Vi hadde unt ham en festgudstjeneste til avskjed. Vi hadde hatt bruk for en vismann i tilbaketrunket stilling å søke råd hos. Vi hadde unt ham en

pensjonisttilværelse med reising og bøker. Vi hadde sett fram til å se ham vandre over veien til gudstjenestelivet på Sta Sunniva studenthjem ikke bare en gang i uken – slik han praktiserte i årevis – men daglig. Han hadde kjøpt en grei leilighet i nabolaget til det formålet. Han ivret for Sta Sunniva studenthjem og satt i representantskapet. Sta Sunniva og St. Johannes – de to små statuene henger diskret på hver side her i kirkens kor – innkjøpt av Stein Eirik.

Et stort menneske og en særegen prest er gått bort. Bergensbispen Johan Nordahl Brun skal ha hatt som sitt valgspråk : ”Semper idem” – alltid den samme. Det kunne passe på vår venn også. ”Livet leves forlengs- men kan bare tolkes bakover”, er det sagt. I dag kan vi se at Gud brukte Stein Eirik. Det er ikke alle forunt å se frukt av sin gjerning. Mange fikk avgjørende impulser fra denne hyrden til å velge en vei sammen med Jesus gjennom livet. Vi som er samlet her i dag - takker Gud for Stein Eirik. For det Gud gav oss og sin Kirke gjennom ham. Det er alt av nåde! Guds nåde!

**Å møtes og skilles er livets gang-
Å skilles og møtes er håpets sang!
Jeg dør kun – for evig at leve!**

Vi lyser fred over +Stein Eiriks minne!

Så vil jeg takke Dag Foss og hans familie for muligheten – ved Stein Eiriks gravferd – å gi en minnegave til Sta Sunniva studenthjem. To studenter vil stå ved utgangen.

Fr.Helge Unneland